

14. april 2010

Jordbruget og nationalparken

De fleste her i landet følte tidligere en væsentlig affinitet og dermed goodwill over for jordbruget, dvs. landbruget og skovbruget.

Landets magtfulde landbrugsorganisationer stopfodrede tidligere befolkningen med erhvervets store betydning for landets eksport og dermed valutaindtjeningen og for beskæftigelsen.

Siden har imidlertid væsentlige forhold ændret sig. Landbrugets del af landets eksportværdi er gennem årene fortsat faldende og udgør pr. nærværende ca. 10%. Med hensyn til beskæftigelsen var blækket næppe tørt på det just indgåede overenskomstforlig, før svinebaronerens formand i utilfredshedens skær udmeldte lukning af et stort antal arbejdspladser på koncernens svineslagterier i landet.

Gennem årene har landbruget været vant til, at så snart man råber på assistance, så står samfundet parat med store tilskudsbeløb til det i samfundsbetydningen nu svindende erhverv.

Landbrugets voldsomme gældsætning i de senere år, sammenholdt med de efterfølgende og fortsatte faldende jordpriser udgør naturligvis et voldsomt problem. Der er spirende tegn på, at problemets løsning vil indebære en kommende landbrugsreform. I denne forbindelse vil der formentlig i en eller anden form skulle gøres op med selvejebegrebet.

Hvordan så med jordbrugets betydning for sydfyn, navnlig set i nationalparksammenhæng:

- Erhvervet kan formentlig se frem til, at de såkaldte grønne vækstlove skal implementeres over en kortere årrække. I fortsættelse af andre EU-forordninger kan landbruget endvidere se frem til nye vilkår, gående på nødvendig regulering af dyrevelfærden i staldende.
- De fire sydfynske kommuner, der er interessante i nationalparksammenhæng, har tilsammen ca. 130.000 indbyggere. Der rådes totalt over 56.000 arbejdspladser, og jordbrugets betydning for beskæftigelsen skal ses i denne sammenhæng
- 8,1% af arbejdspladserne var i år 2000 beskæftiget i jordbruget. I år 2010 udgør andelen 5,1%. Fremtidsprognose forudser, at beskæftigelsen i erhvervet i år 2020 er faldet til 3,6%. Over en 20-årig periode mister jordbruget altså 2500 arbejdspladser til kun fremadrettet at have ca. 2000 arbejdspladser.
- Med den svindende beskæftigelse i jordbrugssektoren er der grund til at antage, at den ekstreme landbrugsdrift fortsat intensiveres med kedelige konsekvenser for dyrevelfærd, omfattende svineproduktionen, mælkeproduktionen, opdræt af ungkreaturer samt

kyllinge- og ægproduktionen. Når en enkelt gang, der opnås adgang til at bese menageriets livsvilkår, forsvinder tidligere tiders goodwill overfor landbruget.

- Også naturen i landbrugets jordbesiddelser har det generelt dårligt. Hvor er de tidligere tiders talrige agerhøns, harer og rådyr.? Disse arters genereringsmuligheder er formentlig kvalt i mængderne af udbredt gylle fra svinebaronernes bedrifter og overdrevent brug i al mindelighed af pesticider og nitratgødninger.

Når denne talmæssigt beskedne jordbrugssektor - via deres stiftede skeptiker/modstandsforening - nu så voldsomt reagerer for at fremkalde et fravalg til en nationalpark, skyldes modstanden først og fremmest, hvordan deres egne personlige interesser bedst kan tilgodeses. Ligeledes vil man vil ikke fra turister eller fra naturelskere risikere at skulle konfronteres med kritiske spørgsmål om jordbrugets forvaltning af natur og dyrevelfærd. De mange svipsere, hvor landmænd uhæmmet udleder gylle til sårbare vandløb med næsten uoprettelige skadevirkninger til følge for naturen, tåler ej hellere turistmæssig bevågenhed.

I nationalparkundersøgelsesprocessens arbejdsgrupper har medlemmer af skeptikerforeningen i relativt stort omfang været repræsenteret. Her har deres opfindsomhed på udformning af forslag til aktiviteter, der kan indgå i nationalparksammenhæng, været få og ringe. Endvidere har de konsekvent modarbejdet den demokratiske proces i arbejdsgrupperne og samtidig i nogen grad haft held til at sabotere gruppernes konklusioner.

Facts er imidlertid, at jorbrugssektoren, der gennem 20 år reducerer deres beskæftigelsesmæssige betydning for sydfyn med 2500 arbejdspladser, ikke kan frembringe brugbare alternativer, der kan afbøde virkningerne af den såkaldte udkantsproblematik for befolkningen.

Foreliggende materiale synes imidlertid at kunne dokumentere, at etableringen af en nationalpark vil øge dynamikken i erhvervslivet, idet turisterhvervet hen over tid kan udbygges med op mod 1.000 nye arbejdspladser og endvidere i følgeerhvervene at kunne supplere med yderligere op mod 300 nye arbejdspladser. En del af de tabte arbejdspladser fra jordbruget vil kunne erstattes med nationalparketableringen.

De talmæssigt få i jorbrugssektoren, der dog erkendt er besiddere af langt størstedelen af vor natur, bør ikke få magt, som de har agt. En efterfølgende og rigtig håndtering af en nationalpark vil byde på nye muligheder for sydfyn med en erhvervs- og befolkningsmæssig fremgang på linie med det øvrige land.

Af Vagn R. Hansen
Krebsen 87
Rantzausminde.